

Prezentacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Migracje a pozytywne trendy adaptacyjne na lubelskim rynku pracy – rekomendacje

Człowiek - najlepsza inwestycja

Piotr Błędowski

Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych

luty 2011

Rekomendacje – obszary tematyczne

W ramach projektu opracowane zostały rekomendacje dotyczące:

- ✓ efektywnego kreowania kapitału ludzkiego
 - ✓ polityki społecznej i budżetowej
 - ✓ polityki przyciągania inwestycji
- ✓ polityki przestrzennej i transportowej

Procesy migracyjne

Najważniejsze efekty migracji:

- ✓ pozytywne:
 - zmniejszenie poziomu bezrobocia
 - poprawa sytuacji materialnej rodzin migrantów
 - akumulacja kapitału, który może zostać zainwestowany
 - „napływ mózgów” (ang. *brain gain*)

- ✓ negatywne:
 - „drenaż mózgów” (ang. *brain drain*)
 - erozja więzi społecznych
 - zaburzenie struktury demograficznej
 - zagrożenie wypłacalności systemu emerytalnego

Efektywne kreowanie kapitału ludzkiego

Według danych Urzędu Statystycznego w Lublinie województwo lubelskie charakteryzuje się ujemnym saldem migracji.

W 2008 roku wartość salda migracji wyniosła -4433 osoby, natomiast w 2009 roku -4153 osoby.

Utrzymanie oraz pogłębienie się takiej negatywnej tendencji (np. w związku z otwarciem się w maju 2011 roku niemieckiego rynku pracy) może doprowadzić w skali regionu do deficytu siły roboczej dysponującej odpowiednim poziomem kapitału ludzkiego tj. zasobu:

✓ wiedzy

✓ umiejętności

✓ zdrowia

Efektywne kreowanie kapitału ludzkiego

Człowiek - najlepsza inwestycja

- ✓ organizowanie spotkań informacyjnych dla:
 - lubelskich gimnazjalistów – w trakcie których byliby oni informowani o zawodach kluczowych dla regionalnej gospodarki
 - uczniów szkół ponadgimnazjalnych – w trakcie których byliby oni informowani o kluczowych kierunkach kształcenia dla regionalnej gospodarki

- ✓ zacieśnienie współpracy pomiędzy szkołami a pracodawcami: modyfikacja programów nauczania do potrzeb pracodawców, praktyki zawodowe, finansowanie stypendiów, gwarancja zatrudnienia po ukończeniu nauki

- ✓ nawiązanie współpracy pomiędzy szkołami średnimi a szkołami wyższymi – prowadzenie ostatnich programowo klas szkół średnich w ramach szkół wyższych, patronat, możliwość „prowadzenia” szkoły średniej przez uczelnię wyższą – przykład Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Łódzkiej

Efektywne kreowanie kapitału ludzkiego

Człowiek - najlepsza inwestycja

- ✓ współpraca władz województwa z organizacjami polonijnymi, w krajach stanowiących najpopularniejsze kierunki emigracji – propagowanie pozytywnego wizerunku regionu oraz działalność informacyjna (np. prowadzona przez Departament Promocji Urzędu Marszałkowskiego)
- ✓ ułatwienia procedur administracyjnych dla osób powracających z zagranicy (ponowne zameldowanie, zarejestrowanie samochodu, nadanie NIP i inne)
- ✓ organizowanie przez publiczne służby zatrudnienia dla reemigrantów bezpłatnych kursów dotyczących m.in. aktywnego poszukiwania pracy, potwierdzenia kwalifikacji zawodowych zdobytych za granicą i inne

Polityka społeczna i budżetowa

- ✓ właściwie kreowana polityka społeczna – wspierana wydatkami z budżetu – może w znacznym stopniu kształtować pozytywny wizerunek regionu i stać się czynnikiem zwiększającym jego atrakcyjność w percepcji migrantów
- ✓ polityka mieszkaniowa dostosowana do istniejącego zapotrzebowania – dostępność mieszkań stanowi ważny bodziec do zmiany miejsca zamieszkania ze względu na pracę
- ✓ odpowiednia liczba żłobków oraz przedszkoli – może skłaniać mobilne jednostki do osiedlania się na obszarach, gdzie łatwiej zapewnić dzieciom opiekę instytucjonalną i łączyć życie rodzinne z aktywnością zawodową

Polityka społeczna i budżetowa

Człowiek - najlepsza inwestycja

- ✓ zapewnienie lokalu mieszkalnego jako sposób na przyciągnięcie specjalistów wysokiej klasy, których w danym momencie brakuje na regionalnym rynku pracy
- ✓ zwiększenie partycypacji regionalnych pracodawców w inwestycjach realizowanych przez TBS-y
 - ✓ motywowanie pracodawców do w/w działań poprzez:
 - dofinansowanie nowych stanowisk pracy
 - darmowe szkolenia pracowników zgodnie z wymaganiami pracodawców
 - priorytetową obsługę kwestii administracyjno-prawnych

Polityka społeczna i budżetowa

- ✓ zwiększenie dostępności opieki przedszkolnej:
 - upowszechnianie informacji na temat możliwości tworzenia punktów przedszkolnych z wykorzystaniem funduszy unijnych – np. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Podziałanie 9.1.1 – Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej)
 - informowanie o działalności instytucji oferujących pomoc w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie (np. Regionalnego Ośrodka EFS)
 - indywidualna pomoc w kwestiach formalno-prawnych

Polityka przyciągania inwestycji

Lubelskie w rankingu atrakcyjności inwestycyjnej województw (wg determinant atrakcyjności)

Kategoria	Miejsce w rankingu	
	2009	2010
dostępność transportowa	15	15
zasoby i koszty pracy	15	15
rynek zbytu	15	16
infrastruktura gospodarcza	15	10
infrastruktura społeczna	16	16
bezpieczeństwo powszechne	4	3
aktywność województwa wobec inwestorów	15	12
atrakcyjność inwestycyjna województwa	16	15

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2009*, IBnGR, Gdańsk 2009 oraz *Atrakcyjność inwestycyjna województw i podregionów Polski 2010*, IBnGR, Gdańsk 2010

- ✓ w porównaniu z rokiem 2009 w roku 2010 województwo lubelskie awansowało w rankingu o jedną pozycję – kosztem województwa podlaskiego
- ✓ największy awans województwo lubelskie odnotowało w kategorii „infrastruktura gospodarcza”

Polityka przyciągania inwestycji

- ✓ promowanie oraz wspieranie działalności podmiotów typu *spin-off* i *spin-out*, których działalność może być jednym z czynników przyciągających na teren województwa firmy z sektora nowoczesnych technologii (np. biotechnologia, telekomunikacja)
- ✓ porozumienie między Urzędem Marszałkowskim a Lubelskim Parkiem Naukowo-Technologicznym – reprezentującym skupione w jego ramach firmy – w celu organizacji praktyk i staży zawodowych dla studentów lubelskich uczelni
- ✓ zwolnienie firm uczestniczących w powyższej inicjatywie z kosztów wynajmu powierzchni laboratoryjnej oraz promowanie ich przez Urząd Marszałkowski w relacjach zagranicznych z regionami partnerskimi

Człowiek - najlepsza inwestycja

Polityka przyciągania inwestycji

Bariery w napływie bezpośrednich inwestycji zagranicznych na teren województwa lubelskiego

Rodzaj	% wskazań
Częste zmiany przepisów prawnych	76
Niezrozumiałe przepisy podatkowe	73
Biurokracja w instytucjach lokalnych	57

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020*, Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2005

- ✓ utworzenie strony internetowej zawierającej akty prawne obowiązujące aktualnie na terenie województwa – kluczowe z punktu widzenia działalności inwestycyjnej
- ✓ podjęcie działań zmierzających do zapewnienia jednolitej wykładni obowiązujących przepisów prawnych – badania wśród przedsiębiorców zagranicznych
- ✓ zapewnienie inwestorom możliwość otoczenia ich opieką ze strony indywidualnych doradców (np. zatrudnionych w ramach Centrum Obsługi Inwestora) odpowiedzialnych za proces adaptacji firm w regionie

Polityka przestrzenna i transportowa

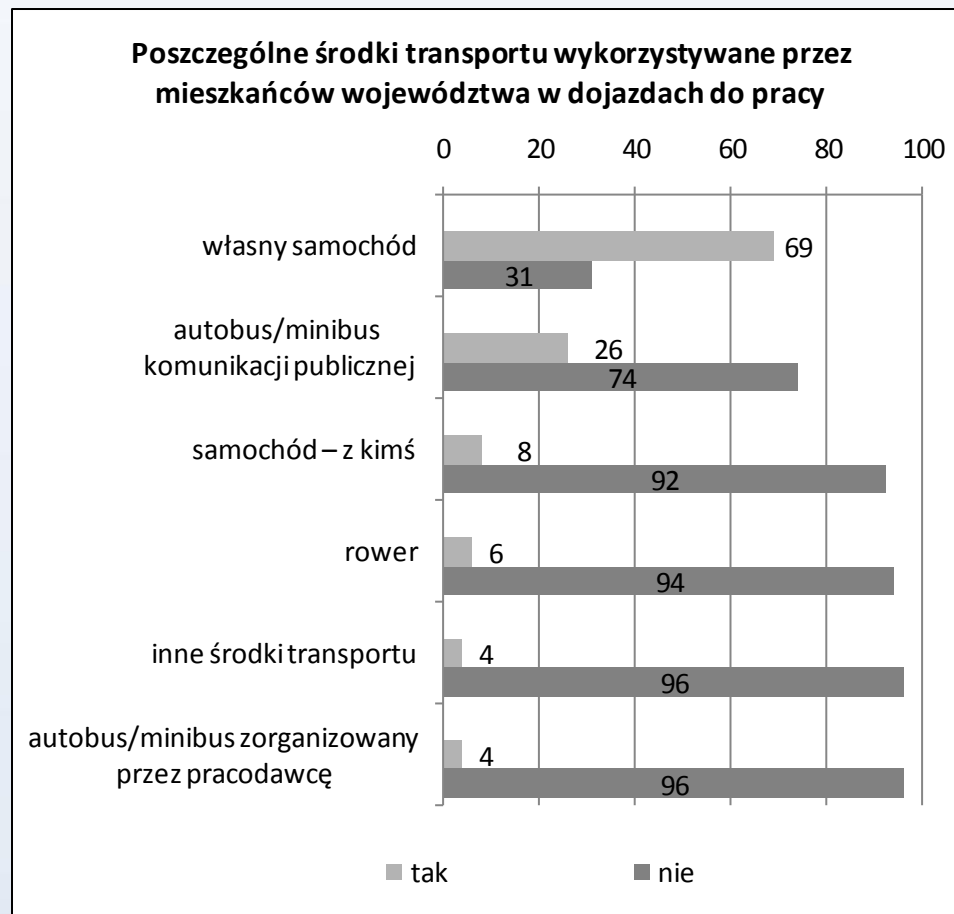
Człowiek - najlepsza inwestycja

- ✓ zachęcenie firm spedycyjnych, logistycznych oraz BPO do tworzenia oraz rozwoju centrów logistycznych – umożliwienie lokalizacji w ramach SSE lub włączenie istniejącej już lokalizacji do jednej z SSE
- ✓ zwiększenie aktywności instytucji szkoleniowych – kształcenie kadr na potrzeby w/w istniejących lub potencjalnych inwestycji – poprzedzone badaniami potrzeb przedsiębiorców działających w tych branżach
- ✓ wsparcie tworzenia infrastruktury dostępu do szerokopasmowego Internetu – poszukiwanie inwestorów chętnych do partnerstwa publiczno-prywatnego, którzy będą mogli realizować w/w inwestycję na zasadach „Zbuduj – Korzystaj – Oddaj” (ang. *BOT*)

Polityka przestrzenna i transportowa

Człowiek - najlepsza inwestycja

* - uwzględniono kategorie odpowiedzi, które otrzymały minimum 3% wskazań respondentów

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań CBOS

Polityka przestrzenna i transportowa

✓ dominująca rola transportu samochodowego z wykorzystaniem własnego środka lokomocji

✓ model: jeden samochód – jeden pasażer, jest szkodliwy dla środowiska naturalnego i mało korzystny ekonomicznie

Strategia transportowa, która nie dyskryminuje ruchu samochodowego – jednak jest nastawiona na promowanie komunikacji publicznej

✓ promowanie idei grupowego dojeżdżania do pracy (ang. *carpooling*) – zwłaszcza wśród osób pracujących, które pracują w miejscowościach innych, niż ich miejsce zamieszkania

✓ działania wspierające wprowadzenie systemu P+D (ang. *park and drive*) – w strefach płatnego parkowania w centrum Lublina

Prezentacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Człowiek - najlepsza inwestycja

Dziękuję za uwagę

